

det Femte er enhver Bredeier udfat for, i større eller mindre Grad efter Bandoets Befaffenhed, at hans paa Marken græssende Kreaturer kunne komme til Skade. Disse Ulemper i det Mindste ere fælles for alle Bredeiere; men desuden findes der i de specielle Tilfælde mange eiendommelige, forskjellige Forhold, der medføre Ulemper, og jeg er overbevist om, at disse ere tilstede i en saadan Mængde, at de langt overveie de specielle Herligheder, der mulig i enkelte Tilfælde maatte være tilstede.

Teszen: Jeg ønskede blot at sige et Par Ord til anbefaling for det af et Mindretal af Udvalget stillede Indbringingsforslag under Nr. 22 om, at Kredieparten af Udgiften ved Reguleringsarbejderne skal udredes af vedkommende Amtsrepartitionssfond; thi, skjøndt den Begrænsning, som deri er sat for Amtsrepartitionssfondens Deltagelse i Udgifterne, forekommer mig snevrere, end den burde være, tror jeg dog, at det er et rigtig Princip og en rigtig Løse, der finder sit Udtryk i det Forslag. Det er jo nemlig ganske særegent for de kommunale Institutioner, som kaldes Hovedvandløb, at Foranstaltningerne påbyrdes af de kommunale Bestyrelser, men Udgifterne udredes væsentlig af de enkelte Ciere, som siges at have Fordel af dem. Det er ganske i Strid med det almindelige kommunale Samfundsbegreb, hvorefter Udgifterne ved Foranstaltninger, som træffes til Fordel eller Nytte for en enkelt Del af en Kommune, udredes af Kommunen. Dette er i og for sig det Rigtige. At man nu ved denne nye Lov skulde gjøre et saadant Spring, at man vil faste hele Byrden for Hovedvandløbene over paa Amtsrepartitionssonden eller de kommunale Kasser, vilde jo være maatte mindre rimeligt; det vilde være for stort et Spring; men i og for sig er det dog principmæssigt rigtigt, at Kommunen som Helhed tager Del i Udgifterne til saadanne kommunale Foranstaltninger, skjøndt den umiddelbare Nytte kun tilfalder en enkelt Kredss af Kommunen. Det havde ogsaa af Lovgivningsmagten for Die, da de nye Kommunallove bleve vedtagne, da Kommunernes Selvfølgelighed og Myndighed blev undvidet. Da sørgede man for, at alle disse Ting, disse Fordelinger af Udgifter paa enkelte Dele af Kommunerne falde bort. Der var jo tidligere næsten ikke en kommunal Foranstaltning, uden at der var en særlig Ligning forbunden dermed; men ved Landkommunalloven af 1867 § 49 blev det bestemt, at alle disse særlige Udgifter, der vare udredede til Institutioner, som kom enkelte Dele af Landet til Gode, f. Ex. et enkelt Arresthus, et enkelt Sygehus, Jordemøderøvesenet for et enkelt Distrikt, herefter skulde udredes af Amtsrepartitionssonden eller Kommunekassen i det Hele. Det Samme var Tilfældet i Kjøbstæderne, hvor man f. Ex. til Brolægning, til Fattigvæsenet, til Skolevæsenet, i tid-

ligere Tid havde saadanne særlige Ligninger, særlige Fordelinger paa de enkelte Dele af Kommunen; de ere ligeledes faldne bort. Det blev nævnt af den ærede Ordfører for Mindretallet, der har stillet dette Forslag, at Hovedvandløbene i den Henseende havde Meget tilfælles med Hovedlandveiene, og at ligesaa vel som Hovedlandveiene vare overgaaede til at anlægges og vedligeholdes for offentlig Regning, saaledes burde det Samme være Tilfælde for Hovedvandløbenes Vedkommende. Deri har den ærede Ordfører for Mindretallet fuldstændig Ret. Det forekommer mig, at Ligheden der er meget træffende. Det var ligeledes tidligere Tilfældet i Kjøbstæderne, at, naar en Gade skulde brolægges, maatte de Grundeiere, der boede i denne Gade, og hvis Eiendomme ganske vist forøgedes i Verdi, ved at Gaden blev brolagt, ved at den fik et godt Fortoug o. s. v., betale, hvad Brolægningen af Gaden kostede. Det er heldigvis ogsaa faldet bort som stridende mod det hele kommunale Samfundsbegreb. Jeg anser det derfor for at være en rigtig Wei at komme ind paa, at man lader Amtsrepartitionssonden deltage Noget i de omhandlede Udgifter. Skjøndt jeg nok kunde ønske at være gaaet noget videre, vil jeg for mit Vedkommende ganske slutte mig til den Deling, der er foreslaaet af de ærede Forslagsstillere, nemlig at en Kreddel af Udgifterne med Hensyn til Hovedvandløbene pålægges Amtsrepartitionssonden. Jeg skal desuden tillade mig at gjøre den Bemærkning, at jeg anser det for at være ret klogt og hensigtsmæssigt, at man lader Amtsrepartitionssonden tage en klækkelig Del af den Slags Udgifter. Jeg tror, at der mange Steder er en ikke saa liden Tilbøjelighed, nogen Flothed til saaledes at gjøre Vandløbene til Hovedvandløb, og jeg tror, at det vil modvirke denne Tilbøjelighed, hvor den er for stærk. Jeg mistjender ikke, at det i og for sig er meget prisværdigt, paa de Steder, hvor der virkelig er Trang dertil; men jeg tror, at Tilbøjeligheden enkelte Steder gaar Noget for vidt. Med Hensyn dertil tror jeg, at det kunde virke ret gavnligt, om Amtsraadet, naar det dekretterede saadanne Bestemmelser med Hensyn til Hovedvandløbene, vidste, at Amtsrepartitionssonden, hvis Interesse det er sat til at varetage, skulde tage en klækkelig Del i Udgifterne ved disse Arbejder. Det forekommer mig derfor, at der var ret god Grund til, at det høie Thing antog sig dette Forslag og stemte for det. — Hvad angaar det omtvistede Forslag under Nr. 26, saa skal jeg stemme for det. Jeg forstaaer det saaledes, at der ved Ordene „som hidtil“ er hentydet til, at den Bestemmelse, der findes i Anordn. af 29de Juli 1846, § 43, Post 6, fremdeles ogsaa skal være gjældende, hvorved det jo altsaa gjøres muligt, at ogsaa Andre end selve Bredeierne kunne komme til at deltage i Udgifterne ved de Arbejder, som efter deres Paastand foretages